

N:o 110.

Ank. till Riksd. kansli den 30 april 1906, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition, angående försäljning af vissa delar af kronoparken Österåker i Stockholms län.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 117) af den 30 sistlidne mars har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgifva,

ej mindre att dels i statsrådsprotokollet angifven del af hemmanet 2 mantal Åby, dels ock hemmanet 1 mantal Solberga jämte i nämnda protokoll omförmäld del af hemmanet 2 mantal Singö, samtliga fastigheter belägna i Österåkers socken och Åkers skeppslag af Stockholms län, måtte i två särskilda lotter från kronoparken Österåker afskiljas och under de i kungl. brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1907 och under förbehåll om fortfarande bestånd af ett den 25 oktober 1872 upprättadt kontrakt om tomtupplåtelse;

än äfven att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 4 Saml. 1 Afd. 66 Häft. (N:is 110—118.) 1

I detta ärende har departementschefen till ofvanberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Jämlikt nådigt bref den 4 maj 1900 har för en köpeskilling af 150,000 kronor för statsverkets räkning inköpts i Österåkers socken och Åkers skeppslag af Stockholms län belägna fastigheterna 2 mantal Åby, 1 mantal Solberga, 2 mantal Singö, $\frac{1}{4}$ mantal Öfversätra, $\frac{1}{2}$ mantal Invik, $\frac{1}{2}$ mantal Oppsätra, $\frac{1}{4}$ mantal Skeppsbol, $\frac{1}{4}$ mantal Harmorby, $\frac{1}{4}$ mantal Ytterby och $\frac{1}{4}$ mantal Knutsarby. Dessa fastigheter bilda nu tillsammans Österåkers kronopark. Kronoparken innehåller en sammanlagd areal af 1,888 hektar, däraf 299 hektar åker, 17 hektar äng, 250 hektar hagmark, 131 hektar gärdesbackar, 910 hektar skogsmark och 281 hektar impediment. Köpet har ägt rum under villkor, bland andra, att kronan såsom köpare skulle respektera ett icke intecknadt kontrakt af den 25 oktober 1872, hvarigenom ett område om 14,000 kvadratalnar från 1 mantal Solberga upplåtits till byggnadsplats under 50 år, räknadt från den 1 januari 1873 till samma dag år 1923, då tomten med uppförda byggnader skulle återfalla till hemmanet utan lösen.

Domänstyrelsen har nu i underdånig skrifvelse den 22 nästlidna februari anfört, att den betydliga areal inägor, som ingått i förberörda köp, vore större än hvad som för kronoparkens skötsel erfordrades och att handhafvandet af inägornas förvaltning därjämte vore betungande; att å egendomen Singö under den närmaste framtiden erfordrades uppförande af nytt boningshus och magasin, hvarjämte betydliga reparationer vore behöfliga å andra byggnader därstädes; att styrelsen med anledning häraf ansett lämpligt, att en del inägojord frånsåldes kronoparken, därvid jämväl viss areal skogs- och hagmark borde, särskildt med hänsyn till dess belägenhet, vid försäljningen medfölja; samt att på styrelsens föranstaltande verkstälts uppmätning och värdering af de till försäljning afsedda områdena; och har domänstyrelsen med sin förberörda underdåniga skrifvelse öfverlämnat två särskilda instrument öfver de under nästlidna år hållna värderingsförrättningarna jämte två af kommissionslandtmätaren Ernst Hök år 1904 upprättade kartor öfver omförmälda områden äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af dessa handlingar inhämtas, bland annat, att till försäljning ifrågasatts:

dels af hemmanet 2 mantal Åby en areal af sammanlagdt 90 hektar 98,4 ar, däraf 37 hektar 64 ar tomt och åker, 19,6 ar äng och odlingsmark, 51 hektar 86 ar afrösningsjord och 1 hektar 28,8 ar impediment,

dels hela hemmanet 1 mantal Solberga, innehållande 23 hektar

45,8 ar tomt och åker, 3 hektar 70,6 ar äng och odlingsmark, 114 hektar 97,7 ar afrösningsjord och 35,3 ar impediment eller tillhopa 142 hektar 49,4 ar, tillika med en del af hemmanet 2 mantal Singö, nämligen en ytvidd af 84 hektar 12,9 ar, hvaraf 40 hektar 38,8 ar tomt och åker, 4 hektar 81,2 ar äng och odlingsmark, 36 hektar 99,9 ar afrösningsjord och 1 hektar 93 ar impediment;

att uppskattningsmännen åsatt berörda del af hemmanet Åby ett saluvärde af 20,000 kronor samt värderat öfriga till försäljning ifrågasatta områden till 34,000 kronor;

att de till försäljning ifrågasatta områdena — med undantag af dels förutnämnda tomtplats om 14,000 kvadratalnar, hvars innehafvare dessutom af hemmanet Solberga disponerade ett ytterligare område om 1 hektar 47,53 ar, benämndt Lovisedal, och dels lägenheten Grindtorp, hvilken vore på arrende upplåten till den 14 mars 1907 och hvartill brukades mark såväl från ifrågavarande delar af hemmanen Åby och Singö som från hemmanet Solberga till en sammanlagd areal af 7 hektar 58,90 ar — vore genom särskilda kontrakt utarrenderade i två arrendelotter till nyssnämnda dag mot ett årligt arrende af 650 kronor för den ena och 1,850 kronor för den andra lotten;

att uppskattningsmännen, som ansett, att lägenheterna Lovisedal och Grindtorp icke kunde utan skada frånskiljas, hemställt, att områdena i fråga måtte i deras helhet försäljas, därvid innehafvaren af lägenheten Lovisedal borde tillförsäkras rätt att under tiden till den 1 januari 1923 innehafva berörda tomtplats;

att Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet förmålt sig icke hafva något mot de af uppskattningsmännen framställda förslag att erinra; samt

att vederbörande öfverjägmästare, som tillstyrkt den ifrågasatta försäljningen samt beträffande saluvärderingen af inägojorden förklarar sig icke hafva någon erinran att framställa, ansett, att värdet såväl å afrösningsjorden som å den såsom vedskog upptagna skogen borde något höjas.

För egen del har domänstyrelsen, med anledning af hvad öfverjägmästaren yttrat i fråga om saluvärderingen, anført, att värdet å hemmanet Solberga samt ifrågavarande del af hemmanet Singö syntes böra höjas med 1,800 kronor till 35,800 kronor, men att någon ändring i värdesättningen af den till försäljning ifrågasatta delen af hemmanet Åby enligt styrelsens åsikt icke borde ske, då värdet af den till denna fastighet hörande inägojorden nu satts högre än vid fastighetens uppskattning för inköp af kronan; och har domänstyrelsen hemställt om

afsöndring och försäljning enligt bestämmelserna i nådiga brefvet den 29 maj 1874 af ifrågavarande områden i två lotter, af hvilka nämnda del af hemmanet Åby skulle utgöra en lott samt hemmanet Solberga och berörda del af hemmanet Singö den andra lotten.»

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit remitteradt, har icke haft något att emot framställningen erinra, hvadan utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 30 april 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
